

Holwortel en Vingerhelmbloem

Holwortel en Vingerhelmbloem komen oorspronkelijk uit Midden- Oost- en Zuid-Europa en zijn vanaf het begin van de 19^e eeuw in Nederland aangeplant. Het natuurlijke verspreidingsgebied van beide planten ligt tegen onze oostgrens of gaat daar net overheen. In die gebieden worden beide dus niet als stinzeplant beschouwd.

Buiten de grensgebieden komen ze vrijwel uitsluitend voor in hun oorspronkelijke 'stinzemilieus': opgebrachte voedsel- en kalkrijke licht beschaduwde vochtige gronden (die de natuurlijke groeiplaats benaderen) in Friesland, Groningen, langs de binnenduinenranden en in het rivierengebied waaronder de IJssel. Spontane verspreiding naar nieuwe plaatsen is niet gebeurd.

Beide planten lijken veel op elkaar maar toch zijn er ook verschillen:

- de Vingerhelmbloem bloeit alleen in roze kleur en heeft onder de bloem een schutblad in de vorm van een hand met vingers (zie onderstaande foto). De bloemen van de Holwortel zijn feller en paars en wit door elkaar en het schutblad onder de bloem is niet ingesneden.
- de Holwortel is iets groter dan de Vingerhelmbloem: om beide soorten te onderscheiden sprak men vroeger van de Groote hoolwortele (Holwortel) en de Cleyne hoolwortele (Vingerhelmbloem).
- De Holwortel heeft een holle knol en bloeit meestal ook wat eerder.

Vingerhelmbloem met (in rode cirkels) hand/vingervormig schutblad onder de bloem

De bloemen ruiken heerlijk aangenaam zoet, de Holwortel het sterkst. De zaden van beide planten bevatten een mierenbroodje. Maar ook bijen en hommels zorgen voor verspreiding. Zij bezoeken de bloemen in het voorjaar vanwege hun nectar. Als ze op de bloembladen gaan zitten, buigen deze naar beneden waardoor de meeldraden vrij komen en stuifmeel afgeven aan de insecten. Die nemen het dan weer mee naar een volgende bloem die ze bezoeken.

De Latijnse naam van de Vingerhelmbloem (*Corydalis*) verwijst naar het uiterlijk van de bloem dat lijkt op een kuif of helm. Andere vroegere namen van de plant zijn Vogeltjes-op-de-kruk, Duifjes en Haantjes en hoentjes. Met een beetje fantasie kun je er van alles in zien! De Holwortel is behalve als sierplant ook als geneeskruid in Nederland aangeplant. In de holle wortels zitten geneeskrachtige stoffen met een kalmerende en verdovende werking.

